

Powtórka z lektury
"Chłopi" t. 1.
W. S. Reymont

Gatunek utworu

Za tę powieść Reymont otrzymał w 1924 roku Nagrodę Nobla

Powieść o cechach epopei

"Chłopi" to epopeja wsi, ponieważ:

- zawiera realistyczny, szczegółowy opis codziennego życia na wsi z przełomu XIX i XX wieku
- losy bohaterów ukazane zostały na tle ważnych wydarzeń dziejowych (rosnąca świadomość chłopów)
- opisy mają charakter drobiazgowy i mityczny
- występuje bohater zbiorowy (mieszkańcy wsi Lipce)
- pojawia się stylizacja homerycka (opis bitwy o las)

Utwór składa się z czterech tomów: Jesień, Zima, Wiosna, Lato.

Streszczenie

tomu 1

Utwór rozpoczyna się opisem jesiennych prac polowych - wykopków. Kobiety plotkują na temat rodziny Kłębów. Krytykują ją za wyrzucenie Agaty na wycug. Źle wypowiadają się także o Dominikowej. Nagle przybiega Józka i informuje Hanke, że najlepsza krowa Macieja Boryny właśnie zdycha. Boryna zły na Witka, że nie upilnował krowy, wymierza mu karę. Za namową wójta Maciej Boryna decyduje się ponownie ożenić. Jego wybranką jest młodziutka Jagna. Podczas zmówin w karczmie Maciej obiecuje zapisać na rzecz Jagny 6 morgów ziemi. Małżeństwo ojca nie podoba się jego dzieciom i dochodzi do awantury. Dzieci

upominają się o swoją ziemię, należną im po matce. Stary Boryna jest jednak nieugięty i ostatecznie Antek z rodziną zostaje wyrzucony z domu. Wkrótce odbywa się huczne wesele (jak na najbogatszego gospodarza we wsi przystało). Jest ono tradycyjne i trwa 3 dni. W trakcie samotnie umiera parobek Kuba.

SŁONIK

gabinet terapii dysleksji

www.slonik-terapia.pl

Bohater zbiorowy

Mieszkańcy wsi Lipce to **grupa zróżnicowana pod względem majątkowym**. Od ilości posiadanej ziemi zależało miejsce w hierarchii społecznej.

Najgorzej traktowani byli starzy ludzie (Agata), którzy wyganiani byli na żebry.

Na dole hierarchii znajdowali się komornicy i parobkowie (Kuba, Witek).

Wyżej znajdowali się średniozamożni (Dominkowa), a na szczycie drabiny społecznej stali najbogatsi (Maciej Boryna). Mieli oni decydujący głos w sprawach gromady i zajmowali najlepsze miejsca w kościele czy na weselu.

Ważną rolę odkrywali także ksiądz, młynarz i wójt.

Z jednej strony mieszkańcy wsi są zróżnicowani pod względem posiadanego majątku, z drugiej **podlegają tym samym zasadom i normom**. Obchodzą te same święta i obrzędy. Ich cykl życia wyznacza **kalendarz natury i kalendarz liturgiczny**.

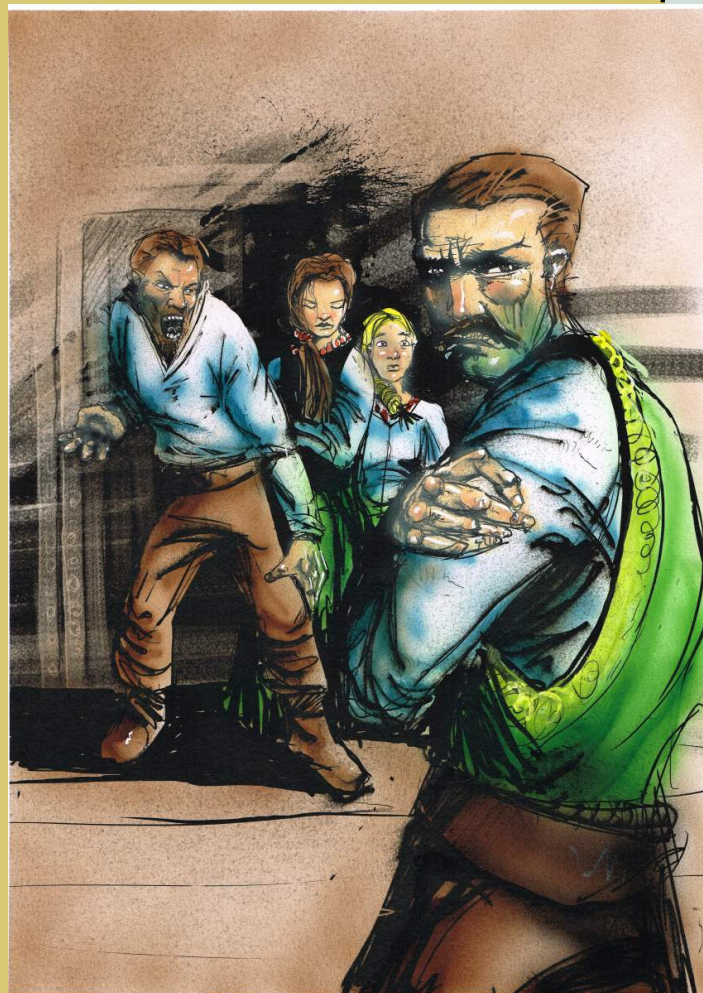
Bohaterowie

Maciej Boryna - ma 58 lat i jest najbogatszym gospodarzem we wsi (posiada 32 morgi ziemi), dawniej pełnił funkcję sołtysa. Cieszy się poważaniem i szacunkiem innych. Jest dobrym ojcem, ale surowym i wymagającym. Czasami wręcz despotycznym. Największą wartość stanowi dla niego praca i ziemia. Decyduje się na ślub z młodzieńcem Jagną, ponieważ nie chce iść na wycug. Obawia się, że gdy przepisze gospodarstwo na syna, ten wygna go na żebrzy.

Bohaterowie

Antek Boryna - jest synem Maciej i mężem Hanki. Nie zgadza się na ślub ojca, ponieważ wdaje się w romans z Jagną, a także chce zająć miejsce ojca w hierarchii społecznej. Jest porywczy, zdecydowany i zawzięty. Wyrzucony przez ojca z domu pała do niego nienawiścią - chce podpalić jego dom, a nawet zabić. Więzienie zmienia go, staje się dobrym mężem i gospodarzem.

SŁONIK

gabinet terapii dysleksji

www.slonik-terapia.pl

Bohaterowie

Jagna Paczesiówna - piękna, młoda 19 letnia dziewczyna, zupełnie inna niż pozostałe kobiety ze wsi. Budzi ich zazdrość. Jest typem marzycielki, nie zależy jej na ziemi i życiu na wsi. Ma dusze artystki, jest uczuciowa, działa pod wpływem impulsu, popada w różne nastroje. Nie dostosowuje się do praw gromady, lekceważy je i romansuje z mężczyznami (Mateuszem, Antkiem, wójtem, uwodzi kleryka Jana), za co zostaje ukarana.

SŁONIK

gabinet terapii dysleksji

www.slonik-terapia.pl

Bohaterowie

Hanka - żona Antka, jest córką ubogiego Bylicy. Pokorna, cicha, dumnie znosi upokorzenia ze strony męża i teścia. Zmienia się i podczas kłótni w rodzinie Borynów i upomina się o swoje. Kiedy Antek przebywa w więzieniu, bierze na siebie ciężar odpowiedzialności za rodzinę. Po bitwie o las opiekuje się rannym Maciejem i zajmuje jego gospodarstwem. Zyskuje uznanie w oczach męża.

SŁONIK
gabinet terapii dysleksji

www.slonik-terapia.pl